

FACTSHEET

AFSPRAKEN OVER TUSSENTIJDSE (NA)CONTROLES DOOR MEDISCH SPECIALIST EN HUISARTS

Hoe is de verantwoordelijkheid en rolverdeling tussen huisarts en medisch specialist bij verwijzingen van patiënten geregeld? Er zijn diverse richtlijnen opgesteld, maar in de praktijk bestaat hier nog vaak onduidelijkheid over. Deze factsheet van de Federatie Medisch Specialististen en de Landelijke Huisartsen Vereniging vat de belangrijkste afspraken uit de richtlijnen samen. Ons doel is om onduidelijkheden in de praktijk te verminderen, en bij te dragen aan betere samenwerking en zorgcontinuïteit voor de patiënt.

CONTROLE VAN DE PATIËNT

Wanneer een huisarts een patiënt verwijst naar medisch-specialistische zorg dan neemt de medisch specialist de eindverantwoordelijkheid voor deze patiënt over. Gedurende het behandeltraject kan het nodig zijn om tussentijdse controles uit te voeren, zoals het meten van specifieke bloedwaarden of de bloeddruk. Ook na afloop van de behandeling, bijvoorbeeld na een chirurgische ingreep, kunnen (na)controles, zoals wondcontrole of het verwijderen van hechtingen noodzakelijk zijn. Tussentijdse en (na)controles zijn de verantwoordelijkheid van de medisch specialist. In uitzonderingsgevallen kunnen deze controles overgenomen worden door huisartsen.

In de praktijk worden dergelijke controles vaak bij de huisarts neergelegd zonder dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt of adequate informatie is verstrekt. Dit kan leiden tot onduidelijkheid voor zowel huisarts als patiënt. Daarom is in het document **Verwijsafspraken medisch-specialistische zorg** het volgende vastgelegd:

- Als de medisch specialist een hulpmiddel, diagnostiek of paramedische behandeling voorstelt, kan de medisch specialist dit zelf aanvragen. Dit moet worden vermeld in de correspondentie aan de huisarts. Een verwijzing via de huisarts is hiervoor niet nodig. Zie: **Verwijsafspraken Medisch-specialistische zorg nr. 11**.
- Controles en het herhalen van specialistische medicatie door de huisarts zijn alleen mogelijk in specifieke situaties en moeten worden afgestemd, waarbij de huisarts tijdig en goed geïnformeerd wordt door de behandelend medisch specialist.
- De medisch specialist blijft verantwoordelijk voor de behandeling van de patiënt totdat deze officieel wordt terugverwezen naar de huisarts vanwege het beëindigen van de specialistische behandeling.

ONTSLAGBERICHT

Voor een goede informatieoverdracht is in de **Richtlijn HASP** vastgelegd dat bij het ontslag van een patiënt en de beëindiging van het behandeltraject de medisch specialist een adequaat ontslagbericht aan de huisarts moet verstrekken. De kern van het ontslagbericht moet de huisarts snel inzicht geven in:

- de reden van het bericht;
- diagnose en beleid zoals voorgesteld door de medisch specialist;
- follow-up door de huisarts.

Dit ontslagbericht bevat dus duidelijke controle-instructies en biedt de huisarts de mogelijkheid om laagdrempelig te overleggen en, indien nodig, de patiënt terug te verwijzen. Bij ontslag van een patiënt neemt de huisarts de verantwoordelijkheid weer over van de medisch specialist. Voor de patiënt moet altijd duidelijk zijn wie de hoofdbehandelaar is en wie daarmee verantwoordelijk is voor diagnostiek, behandeling en controles.

ADVIEZEN VOOR DE PRAKTIJK

Door goede samenwerking en heldere afspraken tussen huisartsen en medisch specialisten wordt optimale zorg en continuïteit voor de patiënt gewaarborgd. De Landelijke Huisartsen Vereniging en de Federatie Medisch Specialististen geven samenvattend de volgende adviezen voor in de praktijk:

- Adequate overdracht: De huisarts moet een volledige overdracht ontvangen van de behandelend medisch specialist, inclusief controle-instructies.
- Continuïteit van zorg: De medisch specialist is verantwoordelijk voor een adequate overdracht en eventuele tussentijdse updates naar de huisarts.
- Duidelijkheid voor de patiënt: Het moet altijd duidelijk zijn wie verantwoordelijk is voor de zorg, diagnostiek en controles.

ACHTERGROND

Deze factsheet vat de belangrijkste afspraken samen uit de volgende richtlijnen:

- In september 2023 is in het kader van het project (Ont)regel de zorg het document '**Verwijsafspraken medisch-specialistische zorg**' gepubliceerd door verschillende veldpartijen¹. Dit document biedt helderheid over bestaande verwijsafspraken en creëert landelijk uniformiteit.
- In de **Richtlijn Informatie-uitwisseling tussen huisarts en medisch specialist (Richtlijn HASP)** is vastgelegd hoe en wanneer huisartsen en medisch specialisten informatie uitwisselen over een patiënt. Dit omvat de gegevensuitwisseling bij verwijzing, terugverwijzing en tussentijdse updates over de zorg van een patiënt.

- De NHG-Richtlijn **Herhalen specialistische medicatie** beschrijft onder welke voorwaarden huisartsen het voorschrijven van specialistische medicatie kunnen overnemen.

1. De afspraken in dit document zijn tot stand gekomen in samenwerking met Zorgverzekeraars Nederland (ZN), Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), Federatie Medisch Specialististen (FMS), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN), Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), Vereniging Praktijkhoudende Huisartsen (VPH), relatiebeheerders eerste- en tweedelijnszorg en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).